

قاسملوو نه سره

برایم جه هانگیری

۲۲ پووشپه‌ر رۆژى كيميا بارانى ويزدانى مروف،
رۆژى پەش هەلگەرانى ئاسمان و كۆچكىرنى
پەرسلىرىكە ئەم ولاته تۈوك لېكراوه، لەم رۆژە دا
گەلى كورد ماتەم داي گرت و رېزنهى خەمى بە
سەردا بارى ، كۆتەكان له گۈي سوانەي باڭكان دا
لارەمل بۇون و فرمىسىكى گەشى شاللىرىه وەرى،
ئىستاش لەم رۆژە دا شايى و داوهت و رەشبەلەك لە
بىر دەچنەوە و سەركانى و جىزۋان چۆل دەبن و
پەپو لېيان دەخويىنن، لەم رۆژە دا درق و پق و
چەقۇ به سەر پاستى و خۆشەويىستى و ئاشتى دا
زال بۇون، لەم رۆژە دا كەلىپى دراكوللاكان بىزە حمانە
شادەمارى گەردەنى كىزى ئازادىييان ھەلبى،
ئەھريمەن بائى فريشته يەكى شكاند و خەلتانى
خويىنى كرد، لەم رۆژە دا ھاوارى بىزە ۋەلامى
مهزلۇومان پەرددە ئاسمانى دېرى.

ئەم فريشته يە قاسملوو بۇو، قاسملوو لە ولاتى
مەلاتىكە درۆزىنەكان، لە ولاتى تاجرەكانى ئازادى
شەھيد كرا و لە سات و سەودايەكى ئاشكرا لەگەل
بازىرگانانى فرمىسىك و خويىن، لەگەل چەتكانى بزە، بکۈزان رەوانەي ھەريمى ئاسوودەيى كەمتىار و گورگە
مېشەكان كرانەوە.

بۇچى قاسملوويان تىرۇر كرد؟ھەر لەو كاتەوە كە هيشتى لە نىيۇ ھىندى لە روونا كېرىانى كورد دا قاسملوو ئەو
جۆرە كە پېيىست بۇو نەناسرابۇو، پاست ئەو كاتە دوزمنان زۆر چاڭ ھەستيان بەوە كردىبوو كە قاسملوو
كىيە؟ ئەوان زىنده قىيان لە قاسملوو چۈوبۇو، تەنانەت ناوى قاسملوو نەترەي بىردىبوون، ئەوان لە دەمانچەيە
نەدەترسان كە بە قەدى قاسملوو بۇو، ترسى ئەوان لە ھەنگاوهەكانى قاسملوو بۇو كە بىزە ماندوو بۇون شاخ و
دۇلى كوردىستانى دەپىۋا، ترسى ئەوان لە بىر و ئەندىشەيە بۇو كە ناوا مېشىكى قاسملوو دا كۆبۈۋە و واى
كردىبوو كە ئۆرۈپاي بە ھەشتى پەنابەران بە جى بىللە و شان بە شانى پېشىمەرگە، بەرد بە بەرد و گرد بە گرد و
لووتىكە بە لووتىكە ئەم كوردىستانە بىكەتە سەنگەر، ئەوان لەو ئىمامە شۇرۇشكىرىانەيە دەترسان كە لە ناخى
قاسملوودا لە مېز بۇو گورابۇو و واى كردىبوو كە ھاوسەر و دوو منالى جەڭگەرگۈشەي بە جى بىللە و لە جياتى
"ھىوا" و "مینا" كورپان و كچانى پېشىمەرگە بە ھەستى خۆشەويىستى پەرەوردە بكا، بۇيە دوزمن دانىشت و

نه خشە و پیلانی گلاؤی داپشت، پیلانی خاو، خهیالی خاو... لە سەر میزى و تۇوییژدا دەستیان بە خويىنى گەشى قاسملۇو سورى بۇو، دلە مەزنە كەيان لە لىدان خست، كال فامەكان پىيان وابۇو دواي قاسملۇو سوراچا كانى پېوارى پېڭاي ئازادى زەبرى ئاوزەنگىيان شل دەبى و دەستى جلەويان دەتەزى و لە لۇوتە كەوهە سەر بەرەو رېئر دادەگەپىن، گەندە پیاوان پىيان وابۇو دواي ئە و شاسوارە پېزەوانى پېبازەكەھە تلەو لارپى دەبن و لە سەختە رېئى ئە وين و خوشە ويستى دا سەردەناكەن، گېلە پیاوان نەيان زانى كە قاسملۇو مەزن بەگوللە شۇورەھىي نامرى، نەيان زانى كە ئەو، خويىنە و لە ناو دەماردا دەگەپى، نەفەسە، لە خەوو بىيدارىدا بە ئەسپاپى لە زىيان دەدۇي، حۆلە پیاوان نەيان زانى، ئەم بچە و كاروانە پىيەھە يىند كوتراوەتەوە تازە كويىر بۇونەھىي هەر بق نىيە! نەيان زانى و نەيان زانى هەر بە شەھيد كردنى قاسملۇو، تەنانەت هەزاران ثىنسانى خەواللۇ لە خەو پاپەرين و دواي ناسنامەي قاسملۇو كەوتۇن تا بىزانن ئەو گەورە پیاوه كى بۇوه ئاسسۇدەھىي تۈورە ھەلداوە و مەركى پېرۇزى ھەلبىزداردۇوه؟ و نەوان نەيان زانى كە بىرى قاسملۇو ھەموو سالى لەگەل شەنى بلاويىنى بەھار دا و لە كۆيستان و چىا سەركەشەكانى كوردستان پا بەرەو شار و لادى دادەگەپى و دەبىتە ھەۋىنى شىعر و پەخشانى ھەستىاران، نەوان نەيان زانى رۇزى دادى دیوارى كۆلان و شەقامى كوردستان دەبىتە تەختەر پەشى دەرس و منالەكان، قوتابىيە خنجىلانەكان؛ لىيى دەننووسن "قاسملۇو پېگات دەپىزەھىي ھەيە"! ئەوان نەيان زانى ۲۲ پوشپەر دەبىتە چقلى چاۋىيان و لەو رۇزە دا لاوان جەل و بەرگى كوردى لەبەر دەكەن، جەمەدانى دەكەنە مليان و سۇرانى بق شۇر دەكەنەوە و بە ھەنگاوى بە گورپىان بەرەو چوار پىيى و مەيدانەكان وەپى دەكەون تا جارىيکى دىيکە لەگەل دوكتور قاسملۇو پېشىمەرگە، لەگەل ھاپپىي شەھيدى سەركىرە پەيمان نۇي كەنەوە و ئەو وانەيە بلىيئەوە، "كەلىك ئازادى بوي، دەبى نرخى ئەو ئازادى يەش بدا"

دۇزمۇن پىيى وا بۇو قاسملۇو شەتلە، گەر ھەلىكىيىشى و بىنېتە لاوه وشك دەبى، نەيزانى قاسملۇو لقى پېھى دارىيکى سارد و گەرم چىشتۇوو زەمانەيە و بىشى بېرى، دەبىتە قەلەم و لە سەر دلى يەك بە يەكى مەرۇقەكان وشەي خوشە ويستى، ئازادى دەننووسىتەوە و پېرەدارىش گەلى لقى دى لى دەپوېتەوە...

* * *

پېرە دار

لەبنارى،

پېرەدارى،

چەترى سەرى كانى يەكى ساردى كۆيستان بۇو

لە خوارەوە،

لە نزمى دا،

جارىيکى پېرە دەل بۇو

پۇنكە مارە و

نوو سنه کهی لى روا بwoo
پیش خەزەلۆھر
وھېر شەقى با دەكەوتن
جار جار سەرنگى دەبۈون
جاروبارە بوي دەكەوتن
کە سەیرى سەرىيان دەكىرد
دار بە ئاستەم دەشنايەو ٥
* * *

رۇزى لە پە كۆبۈونەوه
بە تەور و داس،
بىبور و مشار،
ھەلىان كوتايە پىرەدار
بىبور و بەر بۆ جەستەي خەستەي
لق و پۆپى دار
كەوتە بەر تەۋەزمى مشار
چى پى نەچوو
دىسانەكە هەر پىرەدار
لقى دەركىد
ھەزار ھەزار
لەو دەمەدا
خاڭ تۈوپە بwoo
بانگى جاپو دپ و دالى ئەم ناوهى دا:
گوئ رادىرن پى تان بىزىم
پىرەدارى ئەو بنارە
بۇوهتە بالا ئاسمان و
لە هەر شوينى سەر ھەلىپى
ھەر لىت ديارە
پىرەدارم
قەت بە ئىيە لە بن نايە
پىرەدارم
ھەزار رەگى خۆشە ويستى
لە خاڭ داي ٤ ...